

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

an 150 Lei
jumătate 75 Lei
străinătate 300 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaj
Intemeietori: † **Al. Lupeanu-Melin** și **Iuliu Maior**
Director, **IULIU MAIOR** Redactor, **SEVER BARBU**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

A murit Papa Pius al XI-lea!

Poate că ultimul număr al gazetei noastre, în care scriam despre Sfântul Părinte Papa Pius XI, ca despre un mare prieten al Românilor, n'a ajuns în mâinile cititorilor, când dela Roma ne-a venit vestea ternită de jale și durere a morții lui.

Vineri spre ziua Sfântul Părinte a murit în Domnul. A murit în zilele când creștinii catolici din lumea întreagă se pregăteau să-i sărbătorească, împietirea celor 17 ani de rodnică și binecuvântată domnie.

Deși, în urma bolii de care suferea de multă vreme, era de așteptat fărșitul acesta trist, moartea lui a adollat o lume întreagă. Sfântul Părinte era cinstit nu numai de credincioșii și filii săi sufletești, dar și de cei de altă credință și lege. Cu el a pborit pe ușa mormântului unul din cei mai mari pați ai bisericii, una din cele mai luminoase figuri de capi și conducători, din câți a cunoscut istoria odată.

Viața lui varădmânea deapururea o minunată pildă de hărnicie și tuncă, de voință și stăruință. Prin tuncă și priceperea lui a isbutit să rce cele mai înalte trepte ale conducerii, să fie părintele sufletesc a sute de milioane de oameni, șeful spiritual unei lumi întregi.

S'a născut la 31 Mai 1857, în orașul Desio, de lângă Milano, unde trînșit săi, Francisc Ratti și Teresia Ratti aveau un atelier de țesătorie. În olex a primit numele de Ambrosio-amian-Achile. De mic a fost crescut creștinește în teamă și dragoste de Dumnezeu. Spre slujba altarului a pășit la înemnul mamei sale Teresia, o bună creștină, al unchiului său protopopul Ratti.

La 10 ani el intră în micul seminar în Milano. Și a fost fericit pasul pe care făcut. La școală a fost întotdeauna în iul printre tovarășii săi de carte. In el puica întresări încă de atunci, omul de rte și învățatul de mai târziu. Se preoște în 1879 și după trei ani ajunge profesor la seminarul teologic din Milano In 87 trece la marea bibliotecă din Milano, mai târziu în 1907 este numit directorul acestei vestite biblioteci. Era o mare cinste

slujba aceasta, căci ea se da numai celor mai mari cărturari și învățați.

Mai marii săi întresări în el marile sale însușiri și în 1918 papa Benedict XV îl trimite ca vizitator apostolic în Polonia. Această numire îi deschide drumul spre cele mai înalte trepte bisericești, spre nunțiatură și cardinalat. In 1919 este numit

nunțiu la Varșovia, unde are curajul să rămână, chiar și atunci când bolșevicii, în frunte cu vestitul general Tuchacevski, împresuraseră orașul.

In 1921 este numit arhiepiscop de Milano și ales cardinal, iar la 6 Februarie 1922 este ales de cap al bisericii și își ia numele de Piu al XI-lea.

Ca papă s'a străduit nespus de mult pentru mântuirea lumii. S'a ridicat împotriva valului de necredință pornit de puvoitul bolșevic și a luptat necontenit pentru stăvilirea lui.

Împărăția lui era împărăția lui Hristos, împărăția păcii și a buneii înțelegeri între

oameni. Dela început și a pus toată priceperea și munca lui în slujba păcii. „Pacea lui Hristos în împărăția lui Hristos”, acesta a fost gândul mare al vieții lui și pentru pace a luptat el în toți anii pe cari Dumnezeu i-a hărăzit ca papă. A ostenit toată viața sa pentru adărămarea sidului de ură dintre popoare, pentru apropierea și înfrățirea lor. In larga lui iubire de oameni și bunătate el a cuprins și pe cei de altă credință și chiar pe dușmanii credinței și ai lui Hristos. In anii când în Rusia bolșevică băntuiau bolile și foamea, el a strâns bani, haine și alimente pe cari le-a trimis poporului înfometat.

Minte pătrunsătoare, el înțelege mersul vremurilor. In 7 Iunie 1929 face o înțelegere între statul papal și cel italian. Prin aceasta pune capăt neînțelegerii care era de mult între statul papal și statul italian. Face înțelegeri apoi cu mai multe țări, aducând o împăcare între puterea lumească a regilor și puterea spirituală a pașilor.

Luptă împotriva păcatelor lumii. Scrișorile sale adresate fiilor săi sufletești sunt minunate sfaturi de îndrumare și orânduire a vieții. Indeamnă cu dragoste de părinte pe cel bogat și sărac, pe patroni și muncitori la înfrățire și unire.

Lucrează neîncetat pentru întărirea credinței. Ridică la treapta sfințeniei pe mulți din cei cari au deprins virtuțile creștine și au urmat poruncilor și sfaturilor lui Dumnezeu.

S'a îngrijit apoi și a fost neobosit în sprijinirea misionarilor, a vestirilor cuvântului dumnezeesc la neamurile păgâne, așa că pe drept cuvânt a fost supranumit „Papa misionarilor”. Înaltă universitățile catolice, în China, Japonia și Australia.

Pentru noi Români marele Papă în ne-nunđrate rânduri s'a purtat ca un părinte iubitor. Eram cel mai îndepărtat de el dar cel mai aproape de inima lui. Multe din nouile zidiri școlare dela Blaj au fost ridicate prin sprijinul și dărnicia Papel dela Roma. „Institutul Recunoștinței”, care a costat foarte mult, nu este ridicat numai din danille foștilor bursieri al Blajului, vr'o 4 milioane lei, ci și din dărnicia Papel, 36 milioane lei. Celealalte școli apoi, Școala Normală de învățători, Liceul Co-

merciul de bălești au fost ridicate iarăși din banii papiei. Trecătorii prin Blaj le pot vedea îndălțându-se mândre dealungul liniei ferate. La Roma, în cetatea străbună Preafericitul Părinte a ridicat un frumos seminar, în valoare de 50 milioane lei, pe care l-a dăruit apol Românilor.

Cel 17 ani de păstorie a acestui mare papă au fost plini de minunate înfăptuiri pentru biserică și Hristos. Prin ele s'a ridicat alături de cel mai mare papă pe care l-a avut cândva biserică la cârmă. Viața lui curată și creștinească l-a așezat în simla și respectul tuturor, chiar și a necredincioșilor și l-a înscris în cartea fericitilor și aleșilor lui Dumnezeu.

Ultimele clipe ale Sfântului Părinte

În vremea din urmă sănătatea Preafericitului Părinte s'a înrăutățit din nou. La căpătâiul lui vegheau medicii, cari îl dădeau toate îngrijirile. Spre seară boala s'a îngreunat și mai mult și papa a suferit un nou atac de inimă. Boala și a urmat cursul ei și spre ziuă cel din jurul bolnavului vedeau slăbitul. Înainte de a muri cardinalul Lauri a dat Papii sfânta împărtașanie. Ultimul lui cuvânt a fost „pace”. Murise încercând să dea lumii încă odată binecuvântarea sa, la ora 5 și 30 minute, Vineri în 10 Februarie.

Cum s'a constatat moartea Papei.

Îndatăce medicii au constatat că Papa a murit, cardinalul Pacelli, secretarul de stat, a mers la cadavru, l-a descoperit fața, acoperită cu un văl alb, și cu un cloșan de argint i-a atins de trei ori fruntea zicând: »Preafericite Părinte, mai trăiești?« După o pauză de câteva clipe, el a declarat cu voce hotărâtă: »Papa este mort aievea«.

Deodată s'a auzit dintr-o parte a castelului cântându-se psalmul: „Dintru adâncuri am strigat către tîna, Doamne”, apoi toată lumea a căzut în genunchi și s'a rugat pentru sufletul Papei, iară un preot l-a scos din deget inelul, în care se află o frântură din corabia lui Petru, și l-a predat cardinalului Pacelli, ca să arete că toată puterea Papei a trecut de acum asupra vicarului sau locuitorului

său, care este cardinalul Pacelli. Tot atunci acel cardinal a luat de pe umerii săi proprii manteletta, o bucată de haină, care înseamnă supușenia față de Papa, ca să arete că de aici înainte, până la alegerea unui Papă nou, el este mai mare în biserică.

Pe urmă s'a dus, urmat de soldații Papei, și a înclutat și pecetluit camerele în care a locuit Papa.

Radio românesc și moartea Papei

Spre marea noastră admirație vineri 10 Februarie la ora 1 d. a. radio „România” și radio „București” și-au schimbat programul. În loc să cânte cântece de bucurie și de joc, după cum era planul, s'au cântat tot numai cântece de jale. La ora 1 d. a. vorbitorul a spus, cu multă durere, că a murit marele Papă Pius XI și că la ora 2 și 10 minute va vorbi mai pe larg, într'un editorial (articol de frunte), despre personalitatea acelui mare Papă. La ora prezisă apoi de fapt a arătat, în cuvinte frumoase, cine a fost Papa Pius XI și câte a făcut. Pe urmă a spus că în semn de jale nu se vor cânta cântările vesele din program, ci cântări de jale, după cum s'a și întâmplat. — Constatăm cu multă plăcere această purtare a celor dela radio, din prilejul morții celui care a fost 17 ani capul bisericii catolice.

Cine aleg pe Papa

Pe Papa îl aleg cardinalii. Aceștia sunt la număr 70, câți în vârstă au avut Domnul. Ei sunt sfetnicii cel mai de aproape ai Papei. Dar, fiind ei oameni bătrâni, numărul lor nici când nu e complet. Astăzi sunt numai 62. Dintre aceștia 36 sunt italieni și 26 străini de diferite națiuni, și anume: 6 francezi, 4 germani, 3 spanioli, 3 nordamericani, 1 belgian, 1 englez, 1 irlandez, 1 canadian, 1 portughez, 1 brazilian, 1 argentinian, 1 ungar, 1 cehoslovac și 1 oriental. Locuiesc în Roma 28, iar afară de Roma 34. De când e Papă Pius XI. au murit 73 cardinali, iar în anul 1938 nu au fost încăuți cardinali noi. Cel mai tânăr cardinal este al Ungariei, cardinalul Seredi, care are de abia 54 ani. Îndată după primirea știrii că Papa a murit, toți cardinalii au plecat

la Roma, ca să fie acolo în ziua 18 a după moarte, când trebuie să se facă alegerea de Papă. Se pare însă că de astă dată alegerea nu se va putea face decât la 1 Martie, ca să poată ajunge la Roma și cardinalii din America.

Zece ani dela împăcarea Papei cu Regele Italiei.

La 11 Februarie 1939 s'au împlinit 10 ani de când cardinalul Pietro Gasparri și ducele Italiei Benito Mussolini au iscălit, în palatul Lateran dela Roma, împăcarea dintre Papa și Regele Italiei.

Dar ce ceartă a avut Papa cu Regele Italiei?

Mare, și anume: Până la 1859 Papa era regele părții de mijloc a Italiei. În acest an regele Victor Emanoil II. l-a luat Papei, cu război, cea mai mare parte a țării sale, iar în 1870, sub conducerea lui Garibaldi, l-a luat și cetatea Romei și tot ce mai rămăsese din țara papală, întemeiată încă prin veacul al optălea după Hristos.

Pe urma acestei nedreptăți Papa Pius IX s'a declarat prizonier în palatul său Vatican și de atunci, nici el, nici urmașii lui, n'au mai ieșit din Vatican. Prizonieri au fost și au murit ca țarii papii Pius IX, Leo XIII, Pius X și Benedict XV.

Papa Pius XI. îndatăce s'a urcat pe tron, a crezut că este a sa datoria să facă ordine și în privința aceasta. Spre noroc, a aflat în dl. Mussolini un om înțelept, iară secretarul de stat de pe atunci al Vaticanului, cardinalul Pietro Gasparri, a știut să mijlociască minunat împăcarea.

Papa Pius XI a abzis, dela început, de orice parte din țara sa, afară de palatul său Vatican și de grădina din jurul aceluia, care tot la olaltă nu face mai mult de câteva jughere de loc. Papa Pius XI, în marea lui înțelepciune, a crezut de bine să arete că lui nu-i trebuiesc averi și moșii pământești; dar palatul Vaticanului este o țară mică neatârnată de nimenea, în care Papa este și rege.

Această mică țărișoară, cea mai mică din lume, este astăzi recunoscută de întreaga lume și se numește Cetatea Vaticanului. Ea are tren, poștă, telegraf, telefon, radio, fa-

Foița „UNIRII POPORULUI”

Conștiința cea rea

Poveste din Austria de sus

Orășelul Eferding e un cuib plăcut, lângă Dunăre, în Austria de sus. La marginea orașului, pe o bancă de piatră din fața unei mori, ședea un sărman lăutar, care trebuie că venea de departe, fiindcă ghetele, de stăta umbriet, îi erau rupte și pline de praf. Imbrăcămintea lui nici-decum nu se potrivea cu vremea aceea vicleană, cu vântul subțire de toamnă, care trecea fluierând pe străzile acestui oraș și cu norii, prevestitori de zăpadă, îngrămădiți pe bolta cerului cenușiu.

O căciulă ruptă îi acoperea părul lui zbârlit, care începuse să încărunțească nu numai de praful de pe drum, ci și de povara și necazurile anilor, cari au lăsat breze adânci pe fața palidă a acestui pribeg. El și-a așezat vioara pe genunchi și, cufundat în gânduri, nu s'a mai interesat de trecători. Și a adus aminte, acolo de vremurile trecute, când era încă tânăr și vesel și cânta din vioară frumoase cântece de joc. În întreg ținutul nu era nuntă, nici petrecere, unde să nu fie che-

mat el, să le cânte flăcăilor cântece de joc și cântece îndulcetoare.

De când însă îi tremură glasul de bătrânețe, lor nu le mai place, vioara lui. A-um îi întindeau de milă numai, câte o bucăică de pâine și de multe ori se întâmpla, de flămânze zile întregi, până când i se făcea cuiva milă de el.

Cum stătea el acolo, așa supărat, deodată a simțit că cineva îi atinge pe umăr. Și-a ridicat privirea în sus și a văzut în fața lui doi oameni. Uoul avea la căciulă o pană roșie, iară de pe fața celuilalt se putea citi o tristețe și o desnaudejde mare.

— Bună ziua, prietene! — îi zise cel cu pana roșie la căciulă. — De ce ești așa de năcăjit? Nu e vremea asta așa de rea și de posomorâtă? Mai trebuie oare, să mai fi și tu supărat? Hai mai bine la cărciumă, să ne încălzim puțin, și o bucăică de pâine îți va prinde bine.

— Lasă-mă în pace, — îi răspunse lăutarul bombănit, fiindcă nu-i plăcea de cel doi tovarăși negri. — Cărciuma e pentru cel cu buzunarele pline, iară nu pentru mine.

— Dar asta-i necazul? — îi întrebă zămbind, cel cu pana roșie. — Putem să ne scoatem foarte ușor din necaz. Știu un loc în apropiere, unde sunt ascunse niște comori. Dacă le vei găsi, vei avea asigurat un trai boiereș pe întregă viața ta.

Auzind acestea, lăutarul a privit deodată în sus. Poate deveni bogat? Bogat, pe toată viața? Cine știe însă, ce preț îi va cere pentru aceasta omul cel cu pană roșie.

— Ce să-ți dau, ca să-mi spuie locul, unde sunt ascunse comorile acelea? — îi întrebă lăutarul.

— Uite ce-ți cer numai — îi răspunse cel cu pana roșie la căciulă. Pe prietenul meu acesta, care stă acum aici lângă tine, să-l primești de tovarăș de drum în tot locul. Până vei trăi, să nu se depărteze nici-când de lângă tine. Și așa ești singur în lume; nu-ți va fi deci spre greutate, deși ești așa de trist și amărît. Dacă te învoiești, te vei face deodată om bogat.

Lăutarul n'a mai stat mult pe gânduri, ci s'a învoit, ca figura aceea palidă și slabă să fie tot lângă el. Se înoptase. Huruitul morii a amuțit, iară morarul s'a culcat. Incet, tiptit și plângând prin întuneric, au sărit toți trei peste zidul de piatră. Ei s'au oprit apoi acolo pe loc. Cel cu pana roșie la căciulă a intrat în casă și, nu peste mult timp, s'a întors cu un sac plin cu galbeni, pe cari l-a dat acestui lăutar sărac.

— Uite, — îi zise acesta, — eu m'am flout de cuvânt și și-am dat darul făgăduirii. Acum însă trebuie să plec, fiindcă am de lucru în altă parte. Prietenul meu însă va

brică de bani, cu un cuvânt tot ce are oricare altă țară.

Felicitatul Papă XI n'a ajuns să poată sărbători nici 10 ani dela împăcarea cu Regele Italiei, nici cel 17 ani dela încoronarea sa ca Papă, ceeace era să se sărbătorească dumneacă în 12 Februarie.

Cum l-au îngropat pe Papa

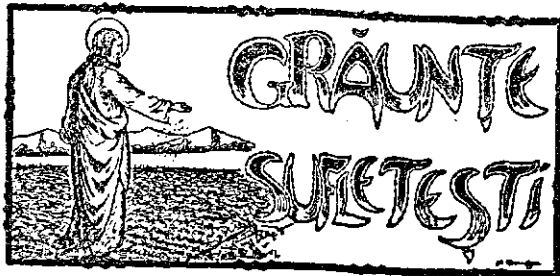
Indată după moarte medicul au înbalzamat cadavrul, scoțând adecă, din el tot ce putreșește ugorși au uns cadavrul (trupul mort) cu tot felul de miruri cari îl păstrează nevătămat. Talma l-au așezat-o în cripta catedralei Sf. Petru.

Cadavrul l-au îmbrăcat mai de multe ori. Mai întâi l-au așezat în capela Sixtină, unde de câteva ori a slujit sf. Părinte. De aici l-au dus în catedrala sf. Petru, unde au venit miile de credincioși și l-au sărutat pantofii. Cinci zile și cinci nopți l-au tot prohodit apoi, iară a cincia zi l-au dus în capela canonicilor, unde l-au așezat într'un sicriu de lemn de cipru. Lângă el au așezat două pangli de bani dintre acela pe cari el l-a bătat în viață. Cardinalul cel mai bătrân apoi l-a așezat în sicriu o cutie de argint, în care se află, scrisă pe piele de câine, viața Papei. Apoi l-au acoperit fața cu un văl alb, pe piept l-au așezat un văl roșu, apoi l-au acoperit cu troparul și pe urmă au inculat sicriul și l-au pecetluit. Acest sicriu l-au așezat într'altul de plumb, iar pe acela într'unul de stejar.

Sicriul rămâne în catedrala sf. Petru un an de zile, în care vreme cardinalii numiți de el se îngrijesc de locul unde să se îngroape Papa. Cel mai mulți papi sunt îngropați în Vatican, unde își așteaptă învierea cea de obște și sf. Petru și cel mai mulți urmași ai lui.

Toate aceste ceremonii s'au făcut marți după amiază la ora 4 și 30 minute.

Aurul Europei merge spre America. În vremea din urmă din Europa a plecat tot mai mult aur spre America. Se crede că acest aur, trimis în mare parte de Anglia, va fi folosit în timp de război.

Care este adevărata fericire a omului

Omul, cât trăește pe pământ, necontenit aleargă după fericire. Aceasta e lucrul de căpetenie pentru el: aflarea fericirii.

Cine i-a pus lui în suflet această dorință? Și dacă i-s'a pus, de ce nu se poate el îndestula aici pe pământ cu aflarea ei? Pentru că fericirea omului nu este aici jos, pe pământ, ci este sus, în cer. Noi vedem animalele cari sunt făcute să trăiască numai pe acest pământ că îndată ce li-se dă mâncare de ajuns, apă și odihnă, par mulțumite, nu mai au nici o dorință. Omul însă de i-s'ar da oricât de multă și bună mâncare, ori cât de bună îngrijire, ori cât de multă căutare, gingășie, iubire, laudă, avuție, desfătare, el se vede mereu nefericit. El rămâne trist și abătut în mijlocul celor mai mari veselii, în distracții și desfătări, ca și în avuții și glorii pământești. Totdeauna va dori ceva mai bun și ceva mai mult. Împărații cei mari ai lumii, câți din ei n'au putut avea tot ce ar fi poftit inima, însă câți din ei au murit fericiți? Prea puțini. Și cu toate aceste noi am auzit de oarecare oameni sărmani, nebăgați în seamă de restul lumii, lipsiți de cele pământești așa fel că adesea n'au avut nici cămașă pe ei, și din aceștia mulți au murit fericiți; ba unii așa de fericiți că se plâneau de prea multa lor fericire, li-se părea că vor muri, nu din cauza lipsei și sărăciei, ci din cauza prea marelui fericirii!... Dovadă unii pustnici din timpurile vechi, despre care scrie un mare scriitor creștin Chateaubriand. Atuncia

cum? Unde-i fericirea? Care este și în ce constă?

Adevărata fericire a omului este *Dumnezeu* și apropierea de El tot mai mult. A iubi pe Dumnezeu și a te supune cu smerenie și ascultare deplină, iată după ce trebuie să fugă omul pe pământ. Nu după aur, nu după desfătări, nu după glorii peritoare... În sufletul nostru este și va fi o veșnică chemare către cel ce este fericirea noastră. Dela adevărata fericire, când este întors omul în mod natural, se va afla nefericit. Cu toate acestea ochii lui de multe ori sunt atrași mai mult spre strălucirea aurului, spre mulțimea bogățiilor, spre moleșiala plăcerilor și spre falsa mângăere a laudelor deșarte, decât spre *Dumnezeu*, izvorul a tot binele său. Mulți nici nu vreau să audă de El, nici nu vreau să creadă că există. Sau dacă îl știu că există, îl lasă cu totul în părăsire; nu-l iubesc, nu-l ascultă, nu se îngrijesc să facă voia și poruncile lui. Li-se pare o purtare aspră îndemnul de a merge pe calea cea dreaptă și cu scârbe. Poruncile lui Dumnezeu, zic ei, sunt prea grele de executat, sunt contra bucuriilor noastre de aici. Ca și cum ar fi fost gelos Dumnezeu pe fericirile noastre, de pe pământ, așa ne-a încărcat cu o mulțime de legi și porunci: asta să nu faci, de cealaltă să nu te atingi, aceasta să nu o folosești — Acești oameni sunt asemenea copiilor mici și fără de minte, cari se necăjesc contra poruncei părinților lor, care din dragoste și prea marea grijă le-a pus în vedere să nu bage mâinile în foc. Oamenii coști sunt și ei niște copii curioși în fața Tatălui de sus. De multe ori vreau ceeace nu le este de folos. Câteodată cearcă și ei, ca niște copii nepricepuți, să se joace cu focul și cu primejdia. Și tocmai dela așa jocuri sunt feriți prin poruncile lui Dumnezeu, nu sunt în folosul altuia, căci absolut toate poruncile lui Dumnezeu, nu sunt în folosul altuia, decât a omului însuși. El se fericeste mai întâi, el omul, păzind poruncile.

De ce a creat Dumnezeu pe om? Desigur pentru ca să-l ferească și să-l facă prieten al său, ajutor în lucrurile sale. Dar aceasta numai dacă și el singur voește. Peste voința omului, Dumnezeu nu trece, deși ar putea să treacă. Li lasă toată libertatea. Din când în când îl cheamă spre El, îl încearcă, îl invită. Omul din partea sa este dator Dumnezeirei cu recunoștință și cu iubirea. „*Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău*”, e prima poruncă dată omului. Să-l iubești, să crezi, și să te închini lui. Acestea dându-le omul lui Dumnezeu, el se vede câteodată chiar îndată răsplătit cu fericirea aceea, care de altfel numai după ieșirea din trup i-se va da în întregime.

Deci, fericirea omului stă în a iubi cu toată inima lui pe Dumnezeu și a-i sluji lui.

Piedecile fericirii

Ce ne împiedecă însă?
Întâi preferințele noastre.

Nu putem sluji lui Dumnezeu cu toată râvna din cauza preferențelor noastre. Inima noastră e ca o viță de vie necotorată. O mulțime de mustăți și de vișoare o leagă de toate părțile pe pământul de unde nu trebuie. Astfel și inima noastră, cu una din vișoare e legată de o persoană omească, de o rudenie, de un prieten, dela care nu se poate sustrage. Cu alta este

așa înainte, pe drum, s'a uitat odată într'o parte. Și pe cine a văzut el, privindu-l cu o față batjocoritoare? Pe prietenul lui cel slab și rit, care îl privea și îl iscodea într'una cu privirea lui cercetătoare.

— Cine ești tu? — i-a strigat deodată cu toată țaria, bietul lăutar desnădăjduit. — Nu te depărtezi, nici pe o clipă de lângă mine? Mi-s'a rit să-ți mai văd fața ta galbenă ca ceara și nu pot să te mai aud, cum îmi strigi mereu batjocoritor la ureche: „Aici sunt, lângă tine”. Cine ești tu? Spune-mi odată numele tău și dă-mi pace, pleacă de lângă mine, fiindcă înnebunesc, dacă te mai văd stând lângă mine!..

— Cine sunt? De-astea mă întrebi? — îl zise însoșitorul nesuferit. Eu sunt *conștiința cea rea* și numai moartea ne va putea despărți unul de altul.

Auzind acestea lăutarul disperat, a luat-o la fugă peste câmp și s'a aruncat în râul din apropiere.

În zorii zilei următoare, în apropierea morii, de unde el faraseră banii, oamenii cari mergeau spre oraș au aflat trupul rece al lăutarului.

Valeriu Crișan

rămânea cu tine și te va însoți, așa cum te însoțește pretotdeauna propria ta umbră.

De aici înainte apoi, lăutarul l s'a pătat tot mai de nesuferit acest însoșitor. Dacă el își petrecea, în tovărășia prietenilor lui, figura cea neagră se pleca spre el și îi șoptea la ureche: — Să nu uști că eu sunt aici lângă tine, și dacă nu mă văd tovarășii tăi de chief și veselle!..

Chiar și atunci, când era călător și se desfăta la priveștiștea încântătoare a unor regiuni frumoase, sau se mira de scilpirea pietrelor scumpe, din vitrina (fereastra) unui ceasornicar, fața aceea palidă îi apărea îndată înaintea lui și îi zicea: Nu uita că sunt lângă tine.

De acest însoșitor neplăcut nu se putea scăpa nici cum. S'a ascuns de el în desișul pădurilor alteori a încercat să-și aște mângăierea în petreceri. Toate au fost însă înzadar, fiindcă ori unde era, ori încotro mergea, figura aceea palidă îi șoptea: Sunt lângă tine!..

Lăutarul, văzând toate acestea, și-a împărțit atunci toți banii, și-a împărțit toate averile lui și a mai avut numai o singură dorință, să devie larăși un biet lăutar sărac, așa cum era atunci, când s'a întâlnit cu cele două chipuri negre. A îmbrăcat din nou hainele cele rele, și-a luat ghetele cele rupte și a pornit din nou la drum. Cum mergea e

prinsă de un imobil cu oarecare interes, de o casă, de avere, cu alta de oarecare distracții, cu alta de oarecare obicei prea drag, pe care nu voim să-l părăsim pentru altul care ne este mai puțin plăcut. Acestea sunt lucrurile de care inima noastră e legată așa de tare, încât nu poate să se dea cu totul lui Dumnezeu și astfel să-și ajungă scopul, *fericirea veșnică*.

Acestea sunt marile piedici. Dar viței de vie cu multe vițioare noi știm ce li trebuie: Cosorul, și cotorirea; tăindu-i mustățile netrebnice. De ce n'am lua o asemenea hotărâre și în ce privește preferințele inimii noastre netrebnice? Atunci sufletul așa de bine s'ar degaja și s'ar ușura!... Ai căuta cu ochii numai spre cer, patria cea dorită a ta, și la iubitul tău, care locuiește acolo.

Oăci se pare că de aceea a scos Dumnezeu de demult pe Avram din pământul Mesopotamiei și l-a dus în pământ strein, numai pentru ca să-i rupă toate vițele inimii sale, cu care era prins de cele pământești și să-l facă să nu prefere altceva decât pe Dumnezeu. Scoaterea din asemenea legături, este egală cu eliberarea sufletului însuși. Căci sufletul omului atunci se leagă cu tot dinadinsul de Dumnezeu și-l iubește până la jertfă. În felul acesta numai, el își poate îndrepta ochii spre pustie, spre locurile îndepărtate de lume, unde își găsește o bună odihnă. Când Maria Egipteanca își recunoscuse păcatele în ușa Bisericii Mormântului Domnului, din Ierusalim și acum se frământa cu mintea că ce să facă și încotro să o apuce, auzi un glas tainic venit de sus ce-i zicea: *De vei trece Iordanul bună odihnă vei afla!*

Ori, se știe că acolo începe pustia cea mare și nesfârșită a nisipului Arabiei. Incepea țara lipsei și a foametei, a sărăciei lipite de pământ, cum s'ar zice; dar cu odihnă numai pentru suflet și pentru inimă, căci aici Maria nu mai avea cu ce se prinde de această lume înșelătoare. Ea avea să se dea cu totul lui Dumnezeu. Dumnezeu ne chiamă din vâltoarea lumii de multe ori, la el, în pustie. Și în vremea când umbla cu ucenicii săi pe pământ, nu arareori, El, li chema: *veniți să ne odihnim, suflete, puțin, în pustie*. Astfel și astăzi, multe suflete a lui Dumnezeu se văd invitate de Dumnezeu spre o viață pustiatică, spre viața singuratecă, monahală. Acolo, suflete, bună odihnă vei afla, le zice șoapta cea de sus. Dar nu la mulți le este dată această izbândă. Unii sunt obligați să rămâie în mijlocul noianului vieții. Ce pot ei să facă, pentru că totuși să slujească Domnului în iubire și devotament. Ei vor afla acolo biserici și intrând în ele la rugăciune, se vor afla cătuși de cât ridicați din cele pământești, și vor trăi câteva clișuri măcar, împreună cu Isus, cel ce le pregătește dincolo, fericirea lor. Acolo în biserici își vor afla ei mica lor pustie și retrăgându-se își vor odihni sufletele.

Veniți la mine cei osteniți și împovorați și eu vă voi odihni pe voi zice Domnul. Luați jugul care vi-l dau eu, că jugul Meu ușor și bun este, nicăeri nu vă va fi mai îndemână ca sub jugul Meu și la peptul Meu, la inima Mea, care știe să vă iubească oricând... Sufletul omenesc, urmând Domnului în omorârea postelor și în suferințe se subție, se spiritualizează din ce în ce. Desigur că una din mortificările impuse de biserică

pentru subțietatea trupului și a sufletului, e și înfrânarea pântecelui, căci desfrânarea lui duce la mari păcate. Domnul Isus Hristos, deși n'a avut nevoie, fiind în afară de păcat, totuși a postit vreme de 40 de zile, pentru că să ne îndemne și pe noi la o astfel de înfrânare. Prin post trei lucruri bune facem deodată: Pocăință pentru păcatele de mai înainte, curățire de patimi în prezent, și arvanirea răsplătirei dela Domnul, în ziua cea de apoi. Daruri mari câștigă acei ce ajunează și postesc cu smerenie, postul rânduit de Biserică. Cei ce nu postesc când este de postit, sunt ca și acei lucrători, cari nu lucră nimic, deși aud signalul de începerea lucrului. Seara venind cei ce au lucrat își vor primi dinarii lor, dar cei ce n'au lucrat, vor părăsi prilejul de câștig, cu buzunarele goale. Cine a ajunat măcar numai o zi în viața lui pentru Dumnezeu, acela știe și prețuște scump darul postului. E o jertfă adusă lui Dumnezeu din ce are omul mai scump. E asemenea celor doi fileri ai văduvei. Câteodată e asemenea sângelui vărsat pentru credință. Sfânta Biserică a rânduit postul în așa fel, ca el să fie cu putință tuturor, să poată fi deprins de toți fiii ei. Nu e greu de postit. Și nu e primejdios.

Din contra, el e și sănătos. A mânca mai mult legume, decât grăsimi și cărnuri, cari otrăvesc organismul, e de multe ori recomandat și de medici. Ba, sunt unii medici astăzi, cari lecuiesc unele boale interne numai cu ajutorul postului și ajunului. Așa dar nimeni să nu se teamă de subțierea mâncărilor și de smerirea trupului cu post. Postul li va aduce și bine trupesc și sufletesc. Cel mai mare bine însă e, acel sufletesc, pentru că prin acela omul se poate ridica spre Dumnezeu iubirea sa cea mare și fericirea desăvârșită.

Arhim. Teodosie Bonteanu

Moartea Papei Pius XI la Lugoj

Știrea despre trecerea la cele veșnice a Papei Pius XI a ajuns la Lugoj în 10 Febr. înainte de ora 8 dimineața. Atât în lumea bisericească cât și în cea civilă știrea a cauzat o nespasă de durere.

În semn de durere pentru pierderea marelui Papă și odihna sufletului său, P. S. Sa Ioan Bălan a slujit în 12 Febr., în Catedrala din Lugoj o sfântă liturghie și parastas. Cu această ocazie P. S. Sa a arătat faptele de vrednicie ale Papei Pius XI față de omenirea întregă și în deosebi față de Români. La acest serviciu religios au luat parte toate autoritățile civile și militare din Lugoj. Răspunsurile la serviciul bisericească le-a dat corul Lyra condus de d-l Bacău, prof.

Tot asemenea P. S. Sa Ioan a dat o scrisoare pastorală către clerul și credincioșii săi. După ce a arătat unele din vrednicile Papei Pius al XI-lea, P. S. Sa Episcopul a dat ordin ca la toate bisericile din dieceză trei zile de rând, de trei ori pe zi, câte un sfert de ceas, să se tragă toate clopotele.

Să slujească fiecare preot o sfântă liturghie împreună cu parastas, la care să invite autoritățile locale și să arate faptele Papei Pius al XI-lea, atât față de lumea întreagă, cât și față de Români.

Până la alegerea noului Papă, la sfârșitul sf. liturghii se va cânta Impărate ceresc, iar preoșii se vor ruga la sf. altar, ca Duhul sfânt să lumineze pe cel ce alege pe noul Sfânt Părinte.

Pilde pentru viață:

Minunea de pe Vistula

Vecina noastră, Polonia era în războiu cu hoardele bolșevice din Rusia sovietică. Armatele poloneze zdrobite și împrăștiute nu mai puteau opri înaintarea barbarilor dela Moscova care se apropiau de Varșovia. Era pe la începutul lunii August 1920. Populația cu ceva stare, și corpul diplomatic părăsise capitala. Numai nunțul apostolic, *Achille Ratti* viitorul Papă Pius XI, rămase la postul său îmbărbătând populația și armata. În aceste clipe de strâmtoare, Polonia catolică își aduse aminte de marea ei binefăcătoare, de Preacurata Vergură Maria. Începură rugăciunile prin biserici, pe străzi și pe câmp: „Preacurată Vergură Maria, roagă-te pentru noi! Preasfântă Născătoare de Dumnezeu mântuiește Polonia! „Și de fapt în ziua de 15 August, la „Sântă Maria Mare” armatele bolșevice fură crunt înfrânte, iar după opt zile nu se mai afla nici un picior de bolșevic pe pământul Poloniei.

Bătălia de pe Vistula din 15 Aug. 1920 e cunoscută în istoria Poloniei sub numele de „Minunea de pe Vistula”. Acolo unde arta militară se arată neputincioasă, se arată tare rugăciunea către Preacurata Vergură Maria!

Răspunsul unui sălbatic

Biserica Catolică a fost totdeauna misionară și va fi de atare până la capătul veacurilor. Doara ei i-s'a dat porunca din partea Mântuitorului: *«Mergând învățați toate popoarele, botezându-le pe ele în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt.»* Ea a încreștinat aproape toate popoarele Europei și Americilor. Azi lucră la încreștinarea păgânilor din Asia, Africa și Australia cu o armată de mai bine de un sfert de milion de misionari (14.238 preoți europeni; 6.973 preoți băștinasi; 15.979 seminaristi; 10.055 călugări frați; 53.349 călugărițe 163.430 catechiști și învățători). — Misiuni au și protestanții, dar în misiunea lor n'are nimic creștinesc. Pe când armele Bisericii Catolice sunt numai harul lui Dumnezeu, minunile, rugăciunea și viața virtuoasă a misionarilor, armele protestanților sunt beaurile, minciunile etc. O pildă:

Într-o zi se duse la un piele-roșie din America un pastor protestant și-i zise: *«Lapădă-te de preotul catolic, căci el nu-ți dă nici haine, nici tabac, nici bani.»*

Sălbatecul își deschise cămașa la piept și-i zise pastorului:

— *«Poți să citești în inima mea?»*

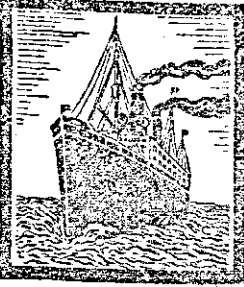
— *«Nu»* răspunse pastorul cam năuit!

— *«Ei bine, continuă sălbatecul, să știi un lucru dela mine. Iată în inima aceasta sfântitoare sunt o mulțime de daruri ce mi-a făcut preotul catolic îmi spală sufletul cu sângele lui Isus Christos; când mă cuminecă atunci îmi așează în inimă pe însuși Domnul nostru Isus Christos. Cu tabacul tău ce să fac. Cel mai bun lucru ce aș putea face cu el, e să-l schimb în fum și apoi să-l împrăștiu în aer; dacă mi-ai da bani, i-aș risipi ușor; dacă mi-ai da haine, le-aș rupe în câteva luni și nu m'aș alege cu nimica. Pe când darurile preotului catolic sunt veșnice, ele rămân cu mine toată viața și tot ole mă trec și în viața de veci.»*

Acest răspuns al sălbatecului din America de Nord rușinează îndeajuns pe acei frați de la noi, cari pentru a ajunge în vreo funcție oarecare, pentru «un simplu pachet de tabac» (cum s'ar zice în America) trec la diferite secte religioase.

(I. V.)

CUM STA LUMEA SI TARA

Cuvântul M. S. Regelui către poporul american — Planul de lucru al noului guvern — La București s'a uneltit omotirea dlui ministru Armand Călinescu — Până când va mai ținea războiul din Spania

Cuvântul M. S. Regelui către popoarele lumii

La seara la postul de Radio al României M. S. Regele a vorbit poporului american la legătura cu participarea țării noastre la marele expoziție de la New-York. Această cuvântare a fost prinsă și trimisă pe undele vizibile de 400 posturi de radio streine, așa că toate popoarele lumii au putut asculta cuvântul Regelui nostru.

S'au cântat apoi cântece și jocurile românești, ca să cunoască și streinii cântecele și jocurile poporului nostru.

Cuvântul către țară și planul de lucru al noului guvern

Noul guvern a dat un mare manifest către țară, în care arată drumurile pe care le va urma în guvernare și înfăptuirile ce se vor face în viitor.

Se va lucra pe toate căile pentru înflorirea și întărirea țării. În primul rând va fi spărarea și întărirea țării, și întărirea legăturilor de prietenie cu celelalte țări. S: vor pune apoi în ordine finanțele țării, iar agricultura, comerțul și industria vor fi sporite și sprîjinite. Guvernul se va îngriji mai de aproape de sănătatea poporului și a satelor. Bisericii românești, ortodoxă și unită, li-se promite tot sprîjînul și ajutorul.

Un grup de legionari a încercat să pună la cale omorîrea dlui Armand Călinescu

În seara zilei de 8 Februarie poliția din București a descoperit un grup de tineri legionari cari puseseră la cale omorîrea dlui Armand Călinescu, vicepreședintele consiliului de miniștri.

Din cercetările făcute s'a aflat că ei plănuiseră mai de mult să-și ducă la îndeplinire acest gând.

În urma măsurilor de pază, luate de poliție au fost însă siliți să amâne, până când au fost descoperiți de oamenii legii.

Toți cei arestați au mărturisit totul, recunoscându-și vina și rostul în acest plan de omor.

Anul războiului sau al păcii

Scriu marile gazete franceze că în anul acesta se va alege, dacă nu și pace sau război. Dacă războiul nu va izbucni acum, atunci va începe o vreme lungă de pace și liniște.

Națiunea americană este pentru pace

Dumineca trecută dl Hall, ministrul de externe al Statelor Unite a declarat că poporul american este pentru pace și va sprîjîni pacea. În împrejurările grele de azi, când primăria războiului este tot mai mare, fiecare guvern este dator să ia toate măsurile de apărare.

O înțelegere este cu putință numai atunci când toți doresc și voiesc pacea.

Anglia și Franța vor recunoaște guvernul Franco

Zilele acestea Anglia și Franța vor recunoaște și ele guvernul naționalist al generalului Franco. Cele două puteri socotesc foarte apropiat sfârșitul războiului și face toate sforțările ca vărsarea aceasta de sânge să înceteze cât mai curând.

Papa a fost înmormântat marți

Duminecă dimineața au început la Roma. în biserica Vaticanului, slujbă religioasă pentru odihna sufletului Sfântului Părinte. Aceste slujbe țin 9 zile. În ultimele trei zile ele vor fi făcute de cardinali în capela Sixtină.

Înmormântarea Papel s'a făcut marți. Potrivit dorinței sale Pius XI, a fost înmormântat în cripta papilor alături de Pius X.

Administrația Vaticanului a luat toate măsurile ca adunarea cardinalilor cari vor alege pe viitorul papă să se facă în vreme de 15 zile.

Războiul din Spania

Luptele de pe frontul catalan s'au terminat. Intregă Catalonia a căzut în mâinile naționalistilor, cari au ajuns la granița Franței.

În tot cursul săptămânii trecute numeroși refugiați spanioli au trecut pe pământul ocrotitor al Franței. S'au petrecut în aceste clipe lucruri înfricoșătoare și triste. Soldații bolșevici refugiați și ei în număr foarte mare. și-au deschis drum cu balonetele printre grupurile de oameni cari mergeau spre granița.

După ce Catalonia a fost în întregime ocupată, trupele naționaliste s'au îndreptat înspre miazăzi. În această provincie atât de frământată în vremea din urmă de vuetul războiului au rămas numai puțini soldați, însărcinați cu păstrarea ordinii.

Generalul Miaja, șeful armatelor republicane a început să ducă tratative cu generalul Franco pentru terminarea războiului.

Naționalistii sunt foarte îndârjiți. Ei cer ca republicanii să pună jos armele și să se predea. Se crede că Spania numai atunci va fi pe deplin cucerită de naționalistii când va cădea și Madridul.

Mulți socotesc însă acest război ca și sfârșit.

Un caz foarte rar

s'a întâmplat în satul Toracul Mare din Jugoslavia. Iulia Salca, soția de 80 ani a unui țeran de 84 ani, a născut de curând un copilăș care însă a murit a doua zi. Și mai interesant e că acești bătrâni n'au avut copil nici odată până acuma.

Țară fără datorii

Finlanda, din partea de miazănoapte a Europei, este singura țară care nu mai are nici o datorie. Ea și-a plătit ultimele datorii abla de curând și anume în sumă de 282.935 dolari.

Din popor

Locurile din biserică

La câteva zile după Crăciun, mă aștepta la ușa cîntărlăriei un vechiu cunoscut.

— Fă bine îndreaptă-mă la un avocat bun, că am dat de o belea. A doua zi de Crăciun mi-a împins femeia dela locul ei din biserică, una care-l mai slabă'n sat, să se așeze ea în locul ei. O fost un craval de nemaipomenit, dar eu nu mă las să știu că-mi pun jumătate din avere, cel puțin li arăt eu cu cine se prinde.

Cam așa își spunea năcazul dela Crăciun prietenul meu și de cătrănit ce era, se izroșia când povestea, ca o porodică, și li-se umflau ca degetul vinele de la grumaz.

Dacă acesta ar fi un singur caz, ar trece neștiut și dacă oamenii nu ar mai merge pe la judecăți, poate că niciodată nu ar trece hotarul satului și s'ar îngropa pentru totdeauna. Dar cu darere trebuie să spunem că astfel de știri vin tot mai des și, mai ales, după sărbători, căci atunci e mai multă lume la biserică.

Preotul înzadar ar încerca să-i mustre pe cei ce se ceartă, căci de gura lor, vocea sa nu se mai aude. De multeori e silit să întreprindă slujba și să iasă afară, ca să nu se întâmple chiar bătăie.

Părțile cu pricina se vor duce la judecată, iar judecătorul va da o hotărîre, după care unul care a câștigat se întoarce volos de poști prinde iepuri cu ei, iar altul care a pierdut se întoarce cu buzele umflate. Se cunosc cazuri când judecata a spus că în biserică nu este loc anumit, ci fiecare poate sta unde-i place și se cunosc cazuri când judecata a spus că se respectă obiceiul localul.

Dar ori care ar fi hotărîrile ce le aduc judecătorii pentru cazurile ce se duc în fața lor, răul tot nu e înlăturat, ba chiar s'ar putea întâmpla să-i întărețe pe oameni. Un spune, dacă nu-l scoți din pământ cu rădăcină, de câteori îl tai, răsar alții pe delături.

Greșala se trage din ușurința cu care socotesc oamenii biserica, din lipsa de respect față de cele sfinte, din nesocotința urmărilor acestor fapte și a pedepsei lui Dumnezeu.

Ce-ți închipui, omule, că e de ajuns ca să fii trecut în matricula botezajilor și să mergi de câteva ori pe an la biserică, mai mult de formă, ca să poți spune că ești creștin? Ce-ți închipui că biserica e teatru unde să-ți cauți locul cel mai cu vază? Ce-ți închipui că dacă ești bogat, apoi trebuie să stai și în biserică la loc de frunte, căci alfel nu e primită rugămintea? Ce-ți închipui că icoanele Domnului Hristos și Maica Preceasta ce stau umilite pe altar, aceasta o așteaptă dela tine, să-te vadă în fruntea tuturor, mîadru și îngâmfat?

Sau ce crezi tu, femeie, că biserica e bal unde să-ți arăți scumpeturile, cusăturile și toate podoabele ce și-ai făcut? Ce crezi că biserica e locul unde dușmanele tale să verse venin de cindă că nu au haine luxoase ca tine? Ce crezi că biserica e locul unde să-te uiți la fiecare cu ce haină e îmbrăcată și apoi să râzi și să batjocorești când te întorci acasă? Dacă astfel socotești biserica, atunci mai bine șezi acasă, căci cel puțin nu-ți mai faci alte păcate.

O săptămână întreagă nu facem decât să ne răsbatem după o bunăstare în lume, să vorbim pe alții de rău, să căutăm să-i întrecem cu bogății sau cu fală, așa că s'ar cuveni ca măcar un ceas pe săptămână „toată grija cea lumească dela noi să o lăpădam”

Domnul Hristos când a fost pe pământ a curățit biserica iudească, scoțând afară.

pe toți acei care făceau comerț în casa Domnului.

Astăzi dacă ar mai veni, de bună seamă că ne-ar scoate din nou afară, pe toți, căci e prea multă mândrie lumească.

Să ne aducem aminte că mai primită a fost ruga vameșului, care a stat lângă ușă, decât a fariseului ce s'a dus în fața altarului. Să căutăm, ca cel puțin atât cât stăm la biserică, să luăm chipul smerenței. Atunci nu ar mai fi de lipsă ca să mai alergăm pe la advocași și legiuri, ca să ne asigurăm un loc în casa lui Dumnezeu, în fața Căruia „cel din urmă vor fi cel dintâi și cel dintâi vor fi cel din urmă”.

I. S.

Sf. Părinte dela Roma și muncitorii

Sfântul Părinte dela Roma, Papa Plus al XI nu mai este între cei vii. Sufletul Lui de acolo din ceruri veghează cu blândeșă Sa părintească asupra tuturor fiilor Lui, pe care l-a păstorit în calitate de urmaș al Sf. Petru El, în decursul vieții sale de mare cărmuitor al Bisericii lui Iesus Hristos, a făcut mari și minunate lucruri pentru oștele pe cari cu multă grijă Le-a păstorit în toate colțurile pământului.

O mare însemnătate a dat-o Sf. Părinte și vieții de muncă pe care omenirea o duce pentru câștigarea „pâneli celei de toate zilele”. Scriind acest lucru, mă gândesc la frumoasa scrisoare pe care a îndreptat-o lumii întregi și în care tâlmăcește prin sfânta învățătură a Bisericii Domnului nostru Iesus Hristos întregă viața muncitorului, a vieții economice, dintr'un stat creștin. Sfântul Părinte arată în această scrisoare numită „*Quadragesimo Anno*”, cum ar trebui să se îndrepte viața muncitorului în familie, fabrică și Stat pentru ca viața lui să poată fi așa, după cum o cere învățătura Domnului și de care trebuie să țină socoteală toți.

Pentru înfăptuirea aceasta Sf. Părinte zice că este trebuincios să se țină seama de întreținerea muncitorului și a familiei sale. Cu alte cuvinte, să l-se dea muncitorului plata dreaptă, din care să poată trăi el și familia lui. Învățătura Bisericii creștine o cere asta și proprietarii fabricelor trebuie s'o înțeleagă, că sunt obligați să asigure traiul omenească lucrătorilor. În felul acesta, de bună seamă, pacea și buna înțelegere va sălăși între toți.

Și pentru ca să putem înfăptui acest mare lucru cât și altele, Sfântul Părinte, în scrisoarea amintită mai sus, zice, că trebuie să reinovim viața în fabrică și în comerț, în duh creștinesc.

Într'adevăr așa este. Acolo unde poruncile dumnezeiești sunt împlinite; acolo viața-și capătă o frumusețe mare, iar munca este făcută cu multă dragoste și tragere de inimă, de lucrători.

Alătura de aceasta toți trebuie, după cum ne amintește scrisoarea, să fie pătrunși de duhul milostivirii.

Marile învățături date de Sfântul Părinte în această scrisoare trebuie să formeze un adevărat catehism pentru toți conducătorii de fabrici, comerț și de alte încheietniciri cu cari se ocupă, unde trebuie să domnească pacea și iubirea lui Iesus Hristos.

Această scrisoare dacă s'ar pune în practică, s'ar înfăptui învățătura Bisericii, de care trebuie să fie pătrunși toți creștinii.

Prin el se asigură ordinea și viața creștinească în Stat, așa după cum sună legea Evanghelică și pe care Sfântul Părinte a ținut s'o dea omenirii dela un capăt la altul al pământului, pentru ca „în toate și peste toate să domnească Hristos, să porunciască Hristos, căruia să-l fie slavă și mărire și putere pentru totdeauna”, după cum se sfârșește scrisoarea papală.

Olimpiu I. Barna

Episcopul Grigorie Maior

Spicuri din istoria bisericii române unite cu Roma

Gavrilă Maior era fiul preotului unit din Sărvad, care pe atunci era în comitatul Solnocul de mijloc. În călugărie își luă numele de Grigorie, iar episcopul Inochentie îl trimise la Roma împreună cu Silvestru Caliani din Lumperd (azi Zoreni, jud. Cluj), unde amândoi studiară filosofia și teologia.

Când a fost ales episcop, era în Viena censor sau corector la tipografia slavo romană. Rămase deci în Viena ca să-și primească și decretetele de întărire.

Tochmai în timpul acela, împărăteasa poruncise să se întrunească la Viena toți episcopii uniți din împărăție ca să hotărească împuținarea sărbătorilor, cari atâta se înmulțiseră, încât aproape nu mai rămăneau zile de lucru. El reprezintă biserica românească în acel sinod.

La 23 Aprilie 1773 fu sfințit întru episcop, în capela curții împărătești, de către episcopul Vasile Bojișcoviici din Croația. La slujba și ceremonia aceea luară parte împărăteasa Maria Terezia, împăratul Iosif II, întreaga curte împărătească și mai multe persoane suspuse din Viena. Împărăteasa îi dăruie o cruce și un inel, pe cari mai târziu le lăsă episcopiei.

După hirotonire se întoarse în Ardeal, unde fu primit cu însuflețire din partea unora, căci cei potrivnici nu se arătau.

Episcopul Grigorie Maior se scrie „Maier”, și așa se află înscălitura lui și în documentele cari se află prin arhiva mitropolitană din Blaj. Preotul și scriitorul Petru Maior, îl scrisese însă Maior.

Împărăteasa Maria Terezia înființă la Viena institutul numit „Sf. Varvara” pentru tineri de rit oriental. Episcopul Maior stăruie, și între cei 50 de tineri fură primiți și 15 Români, nouă din dieceza Blajului, iar șase din a Orăzii.

Pe timpul împăratului Iosif II, seminarul Sf. Varvara s'a mutat din Viena în Agria (Eger în Ungaria), iar de acolo la Lemberg în Polonia. Mai târziu s'a desființat de tot, dar banii din cari se întrețineau cei 15 clerici români, se dădeau diecezelor, pentru seminariile diecezane.

Păstorirea lui Grigorie Maior a fost foarte tulburată, fiind în continuă ceartă cu călugării, mai cu seamă din cauza venitelor numite „allo-diale” adică a moșiilor scutite de impozit. Aceste moși erau: Blaj, Mănărade, Spătac, Cergăul mare, Tiur, Veza, Ciufud, Sâncel, Petrisat Iclod, Pânade, Șona și Spini, cari au fost date de către împăratul Carol VI episcopului Inochentie, ale căror venituri erau socotite în 6000 Floreni Renezi anual. Din aceste venituri episcopul trebuia să dea jumătate Mănăstirei, ca să întrețină ea seminarul și cei unsprezece călugări, căci nu era permis să fie mai mulți. Episcopul, din jumătatea ce i se cuvenea lui, trebuia să dea 300 teologului iezuit, iar din restul să facă biserici, case parohiale, să ajute preoți săraci, să-și întrețină curtea și să-și plătească funcționarii și servitorimea.

Cu timpul, aceste moși și venituri se înmulțiră, căci episcopul Aron cumpărase moșia contelui Bethlen dela Cut, cu 24000 Floreni din economiile sale și 8.000 Floreni colectați dela cler. Se mai făcuse apoi tipografia, care încă aducea venituri frumoase.

mântului, pentru ca „în toate și peste toate să domnească Hristos, să porunciască Hristos, căruia să-l fie slavă și mărire și putere pentru totdeauna”, după cum se sfârșește scrisoarea papală.

Călugării voiau jumătate din toate cele ce existau, dar Maior le dădea numai din ceea ce le competența în virtutea diplomei împărătești dela 21 August 1738, adică suma de 3.000 Floreni sau jumătate din venitele vechinului domeniu a Blajului.

Episcopul Maior avea nevoie de mai mulți bani decât Inochentie, căci avea de întreținut școale sătești, cantori, văduve și orfani de preoți, pe când călugării își aveau tot numai nevoile vechi, adică seminarul și unsprezece călugări. De aici urmau certe și pări, când către guvernul Transilvaniei, când către curtea din Viena; și când din partea călugărilor, când din a episcopului.

Certele acestea se înăspriră după moartea împărătesei Maria Terezia, întâmplată la 29 Noiembrie 1780, când fiul său Iosif II rămase singur împărat, care dela 18 August 1765 domnise împreună cu mamă-sa, având și el titlul de împărat, dar mai cu seamă făcând cam aceea ce vrea el, deși dela multe îl oprea mamă-sa.

Cât ce rămase singur, Iosif II începu să desființeze mănăstiri, și din 2069, câte erau la întreaga monarhia, mai lăsă 1300. Desființă adică 769 de mănăstiri. Din 63 mii de călugări, mai lăsă 27 mii, poruncindu-le și aceluia să se ocupe cu lucruri practice, cu îngrijirea bolnavilor prin spitale și educarea tineretului. Nu mai permise nimănui de a mai intra în mănăstire înainte de a fi împlinit vârsta de 28 de ani, iar călugării erau cu totul înlăturați dela conducerea destinelor bisericii.

La Blaj, prin ordin împărătesc fu desființată mănăstirea Bunei Vestiri și seminarul călugărilor. Pe călugări îi obligă să-și facă studiul în seminarul Sf. Treimi, adică în cel de azi (pe care fie iertatul Alexandru Lupeanu l-a numit „a Bunei Vestiri”, cum îl numesc unii și azi, cu toate că acela a fost desființat de către Iosif al doilea). Toate aceste porunci împărătești erau judecate de călugării răutăcioși, foști prieteni ai lui Rednic, ca și mijlocite și cerute de episcopul Maior. Astfel certele crescuseră atât de mult, încât împăratul sfătui pe Maior să-și dea demisia din scaunul episcopesc, ceea ce el și făcu la 12 Aprilie 1782, adică după abia 10 ani de păstorie.

Episcopul Grigorie Maior a fost, după Inochentie, cel mai iubit de popor. Umbra în mijlocul credincioșilor săi, și, sub păstoria lui, cînușute de comune reveniră la unire, de care se lepădaseră pe timpul revoluției lui Sofronie. Din banii săi făcu o fundație, din care se dădea gratuit pâne la 200 de elevi buni dar săraci. Această pâne este tradiționalul „știpău” dela Blaj, de care elevii buni ai Blajului se mai împărtășesc și azi, deși o mare parte din moșiile fundamentale au fost luate prin „reforma agrară”. A fost durmănit de unii, dar lui i se părea lucrul acesta foarte firesc, și în vorbirea de „rămas bun” zise între altele că „precum nici o ciocărlie nu e fără creastă, așa nici o mărire fără pizmuire”, și că „de ar fi corăbierul puternic ca Hercule și destoinic ca Columbus, dacă ajunge de-odată la luptă și cu valorile, și cu oamenii săi, nu va putea să-și ducă corabia la liman”.

Vorbirea de „rămas bun”, episcopul și o începuse cu cuvintele: — Din tinerețele mele, multe patimi se luptară cu mine —, apoi urmă zicând: — Bălaurul acesta pe care l'ai zidit ca să-l badjocuriți”. Incheia apoi cu cuvintele: — Nu părăsi, Doamne, turma aceasta până în sfârșit. Nu strica legătura Ta și nu depărta mila Ta dela ea. Pentru Avram cel iubit de tine, și pentru Isac robul tău și Israil sfântul tău.

Comisarul guvernului, contele Carol Teleki de Szék, în raportul său spune că toată lumea plăgea când episcopul și-a luat rămas bun de la cler și popor. El s'a retras în mănăstirea din Alba Iulia, unde a mai trăit încă trei ani, adică până la 1785

N. Lupu

Inmormântarea protopopului Vasile Suciu

A fost dintre cele mai frumoase din Blaj Prohodul i-s'a făcut, ca tuturor preoșilor, în catedrală. Au stăruit ilustrația Sa vicarul general Dr. Victor Macaveiu, înconjurat de canonicii Victor Pop, Gheorghe Dănilă și Augustin Noles, protopopul Blajului Iuliu Busoiu, parohul Dr. Eugen Pop și păr. Petru Breazu, doi diaconi și patru feșlași. A cântat corul teologilor sub conducerea păr. prof. Ioan Florea. A predicat cu lacrimi în ochi, păr. vicar, arădindu-i, în frumoase cuvinte, vrednicie. Au mai vorbit păr. director Dr. Coriolan Suciu în numele societății meseriașilor și dl. Gafton A. Inoraș în numele muncitorilor dela tipografie, librării și compactorie.

Convolul a plecat apoi, întovărășit de tot ce are Blajul mai ales dintre cărțurari și meseriași, de elevii mai multor școli și de teologii Seminarului Sf. Treimi. Zeci de cupuri au fost purtate de elevi și duse la mormânt, care a fost cu adevărat acoperit de atâtea flori și cupuri.

N'am văzut de mult atâtea public la o înmormântare, ceace le poate fi spre mângâiere celorce-l jlesc cu atâtea durere.

Diavolul și Ingerul Presei

Într'o zi, Satana și a strâns pe toți suptul său, ca să dea socoteala de activitate lor. Acepta se lăudară cu persecuții religioase, războiul între popoare, cultul viștelului de aur, cu otrăvirea izvorului tinerimii, moralei creștine și cu multe alte fapte diavolești. Într'un colț stătea, după aparență foarte umilit, un drăcușor plin cu pete de cerneală, cu o pană în mână care-l tremura nervos.

„Ei” întrebă satana, „tu ce ai făcut?”

Mittelul răspunse: „Eu am ajutat la îndepărtarea tuturor faptelor mari ale colegilor mei”.

Revoltați toți ceilalți strigară: „Ce spui piticule, noi nu te-am văzut nicăieri...”

„Aceasta o cred, fără îndolală; eu ședeam în odala artei negre (tipografie) și aruncam planurile voastre în milioane de articole și foi în popor”.

Atunci bătrânul Satana îl lăudă și îi dădu lui premiul întâiu.

În același timp Ingerul Presei Bune stătea înaintea tronului lui Dumnezeu, obosit și istovit și cu aripile adreșuite.

„De ce nu te prezinți îmbrăcat de sărbătoare?” îl întrebă Dumnezeu.

„Vai am ajuns atât de sărac!”

„Cum se poate! Poporul creștin nu te-a ajutat?”

„Nu”, spuse ingerul rușinat și trist, „Acest popor creștin dă bani celorlalți, Presei Rele. Pe mine Ingerul Presei Bune, m'au lăsat să tabd și mi-au spus doar: „Mulțumesc!”

Din „Lumina Creștinului”, revistă catolică ce apare lunar la Iași. Abonamentul anual Lei 50.

Oaspeți înalți la P. S. Sa Ioan al Lugoșului. În ziua de 10 Februarie dl General-inspector Gheorghe Florescu a făcut inspecție Armatei din Lugoș. Pe tot timpul cât a stat la Lugoș, din 10—11 Febr., dl General-inspector împreună cu aglutantul Căp. Maricescu, a fost oaspele P. S. Sale Ioan al Lugoșului. Apoi Excelența Sa Dr. Alex. Marta, rezidentul regal—Timișoara, fiind la Lugoș în 11 Febr., a făcut o vizită P. S. Sale Ioan. Dl Rezident era însoțit de dnii: Dr. Gh. Clupe secr. gen. al Ținutului Timiș; Col. în rez. Boltan prefectul jud. Severin și Șeful de Cabinet al său.

Sfințire de episcop. Duminică s'a săvârșit în biserica romano-catolică din Cluj consacrarea (sfințirea) întru episcop a protopopului Márton Aron, fostul paroh al Clujului, care este de aici înainte episcopul romano-catolic de Alba Iulia. Consacrarea au săvârșit-o Excelența Sa Andrea Cassulo, nunțiu apostolic dela București, împreună cu Preasfințiții episcopi rom. cat. Augustin Pacha dela Timișoara și Ștefan Fidler dela Oradea—Satmare. La această sfințire a luat parte o mare mulțime de preoți rom. cat. din întreg Ardealul și zeci de mii de credincioși, încât n'au încăput nici a patra parte în marea biserică din piața Clujului, în care acum s'a săvârșit mai întâi o sfințire de episcop.

O veche mănăstire din țară mistuită de foc. În săptămâna trecută a izbucnit un foc puternic la mănăstirea Slatina, una din cele mai vechi mănăstiri din țară. Focul a cuprins pe rând chiliele călugărilor în număr de 30 și vechea clopotniță a mănăstirii. Această veche mănăstire a fost zidită acum 500 de ani de Alexandru Lăpușeanu, domnul de pe atunci al Moldovei. În ea se află și acum odoare de mare preț. Pagubele pricinuite de foc sunt foarte mari. Trec de un milion și jumătate.

Infiorătorul omor din comuna Uileacul de Beiuș. Între satenții Sturz Ioan și Bela Nicolae din comuna Uileac era de multă vreme o mare dușmănie. Amândoi se urau de moarte și așteptau numai vremea potrivită pentru răzbanare. În zilele trecute întâlnindu-se din nou, au fost destul ca să se vadă, că s'au și aruncat unul asupra altuia. În lăcărare Sturz Ioan a lovit cu un topor pe Bela Nicolae, zdrobindu-l capul. Nenorocitul om cu capul zdrobit și creierii împrăștiți în toate părțile, a murit îndată. Ucigașul lui a fost arestat și trimis în judecată, ca acolo să-și ispășiască cumplita lui faptă.

Fostul caizăr Wilhelm a implinit 80 de ani. Zilele trecute fostul împărat al Germaniei, Wilhelm al doilea, a implinit 80 de ani de viață. Dupăcum se știe, el stă acum la Doorn, în Olanda, într'un castel vechiu, pe care-l locuiește din Mai 1920. Din prilejul aceasta au plecat la el din Germania doi foști mari generali ai lui, Mackensen celce a condus războiul împotriva noastră, și Schmidt. Aceștia i-au dorit tot binele din partea fostei armate, precum și din partea foștilor grofi și baroni. Au fost de față cu acest prilej aproape întreagă familia fostului caizăr. Seara s'a dat

o cină în vechiul castel, la care au luat parte toți oaspeții. — Ce s'o fi gândit bietul Wilhelm II, cu acest prilej? Fostul lui căprar, Hitler, a ajuns în locul lui, iară el un biet pensionar într'un vechiu castel. Cum trece lumea aceasta cu toate măririle ei!

Un cerșetor care vorbește șaptesprezece limbi. S'a mai auzit adeseori vorbindu-se de cerșetori bogăți, cari în zdrențele lor purtau ascunse averi de milioane. Cerșetorul despre care-l vorba acum nu face parte dintre aceștia. Nu-l un bogătaș în zdrențe, ci un învățat sau cum l-ar zice oamenii de carte, un savant. El vorbește șaptesprezece limbi. Se numește Adolf Siskin și are 67 de ani. La Viena a fost dat în judecată pentru cerșetorie. În fața judecătorului, almit de cunoștințele lui, și-a destăinuit toată viața lui sbuciumată. A povestit că s'a născut la Istanbul în Turcia și că a studiat ingineria la Berlin. Viața cu frământările ei l-a aruncat pe cea mai joasă treaptă a sărăciei omenești, l-a făcut să ajungă un om fără de țară, silit să trăiască din mila altora.

Clopotul păcii. La New-York se va ține nu peste mult o mare expoziție a țărilor din toată lumea. La această expoziție vor lua parte și Japonezii. Între lucrurile pe cari le vor arăta jumii, ei au făcut și un clopot frumos, fără seamăn. Este turnat în întregime din argint și e împodobit cu 11.600 pietriș scumpe și 300 diamante. Toate aceste podoabe sunt așezate în formă de scrisoare, formând inscripția: Proclam libertatea în toată țara și pentru toți locuitorii. Fiind numai din argint și purtând atâtea podoabe, clopotul acesta, denumit și clopotul păcii, e și foarte scump, costă peste un milion de dolari.

Un pistol care merge fără praf de pușcă. Pistolul a fost cunoscut din vremuri bătrâne, de sute de ani. Mereu apoi oamenii s'au gândit să-l îmbunătățească. Un învățat francez Volta a încercat să înlocuiască praful de pușcă cu care se încearcă pistoalele, cu electricitate. Pistolul acesta în loc să mai fie încărcat cu praf, are un butolaș umplut cu aer. Cu ajutorul scântei electrice aerul din butoi aruncă glonte la o depărtare destul de mare. Această descoperire se gândește acum să o întrebuițeze o fabrică de arme din Germania.

Potcoave ușoare. Nu de hârtie firește, ci de aluminiu. Potcoavele acestea sunt foarte ușoare, tari și nu obosesc de loc animalul care le poartă. Singurul neajuns al acestor minunate potcoave e că sunt foarte scumpe, așa că nu pot fi folosite de ori și cine.

Un pârâu de foc. Mai în zilele trecute, la Tintea lângă Plocești, a izbucnit o sondă (fântână de petrol), acoperind cu petrol o parte a satului. Petrolul s'a revărsat în pârâul Dâmbu ce curge în apropierea satului. Din nebăgarea de seamă a unor copii, cari se jocabu pe malul pârâului, petrolul s'a aprins. Focul s'a întins cu repeziciune dealungul apei, așa că în scurtă vreme pârâul Dâmbu ardea pe o întindere de peste 3 kilometri. Numai după mari eforturi și dupăce apele râului au fost îndiguite, focul a putut fi stins.

Pașapoarte pentru câni. Din vremuri de tot vechi omul a socotit cănele ca pe un tovarăș și ajutor prețios. Și azi cănele este un animal iubit de multă lume. Cănoanele mai ales au o mare dragoste pentru acești tovarăș și cu coadă și patru picioare. Cășii cei mai pârși și mai suciți la făptură sunt îngrijși și vegheați mai bine decât copiii. Multe doamne

chiar socotesc că-l mai bine și mai frumos să îngrijească un câțel decât un copil. Și atunci când pe la colțuri de uliți, ori în bordurile înghețate se stâng de foame și ger atâția copii, prin multe case bogate câțelii stau la masă cu stăpânii, înveliți în blănuri și plep-tărășe moi ca să simtă cald la șale și să nu-și răcească oasele. S'a vestit chiar că undeva prin America sunt spitale și cimitire pentru câni, înlemelate de bogătași amintii cari n'au știut ce să mai facă cu banii. Și fiindcă sunt foarte dese furturile de javre la Paris, la Londra, la New-York, stăpânii cu câni scumpli și rari s'au hotărât să facă pașapoarte și pentru câni. Astfel în marile orașe zilnic se pot vedea sute de caconițe ducându-și javrele de lanț sau în mașină, ca să le facă pașapoarte și carnete de cunoaștere.

Cătă funingine este la Londra. Se știe că orașul cel mai plin de funingine este Londra. S'a socotit, de către cei cari nu prea au ce lucra bine înțeles, că la Londra cade atâta funingine, încât, dacă ar fi adunată, ar forma o bucată înaltă de o sută metri, lată de 40 și largă de 25.

În China casele sunt păzite de pisici. În China sunt un fel de pisici, cari sunt întrebuințate de locuitorii la paza caselor și a moșilor. Aceste pisici sunt mai mari decât câinii și sunt ulițe paznici credincioși și bui.

Un leac pentru vindecarea leproi. Leprea este una din cele mai îngrozitoare și sfâșietoare boale. Leprosul este un mort viu. Un om pe care cel sănătos nu-l mai primesc între ei. Până acum toate încercările de a se afla leacul acestei sfâșietoare boli au fost zadarnice. Un medic rus a izbutit să vindece mai mulți leproși cu un leac nou, născut. Acest leac se scoate din pământ și seamănă mult cu păcura. Numeroasele încercări cari se fac arată că în multe cazuri născutul poate fi folosit și aduce vindecarea celui bolnav.

Cărți nouă

„**Șematismul Provinciei Mitropolitane Române Unite de Aiba-Iulia și Făgăraș**“, conținând datele până la 10 Octombrie 1938, editat de gazeta „Unirea Poporului“ dela Blaj. Tipografia Gheorghe Pușcaș Dicioșanmărtin, 1938. 80 pagini de format 19,14 cm. Lei 25.

În privința acestei cărți reproducem aici câteva scrieri confratele „Unirea“ în Nr. 5, anul 49 din 4 Febr. 1939, la pag. 7 sub titlul „Tipăritură binevenită“: „Direcțiunea gazetei populare „Unirea Poporului“ din Blaj a scos nu de mult o broșură așteptată și menită să fie multora de bun folos: **Șematismul Provinciei Mitropolitane române unite de Aiba Iulia și Făgăraș**. Acest șematism e întocmit pe temeiul de date furnizate de cancelariile celor cinci eparhii ale noastre și conține statur personal al clerului și al altor persoane ce stăteau în slujba Bisericii la 10 Oct. 1938. Afară de aceea mai aflăm din acest ghid, cari ne sunt parohiile (la fiecare se dă oficiul poștal) și sediile protopopești (fiecare cu toate parohiile ce-i aparțin), așa că Șematismul p. Iuliu Maier face cu puțință o privire asupra personalului și așezărilor parohiale ce formează Provincia noastră Mitropolitană. — Prețul tipăriturii: 25 Lei și e continuarea Calendarului „Unirii Poporului“.

Prof. Tufan Aneta: „Povestea Neamului“ (o șezătoare la sat). 1938, Corvin, preț 10 Lei — Lugoj.

„Povestea Neamului“ e o piesă de teatru scrisă pentru zilele noastre. E cât se poate de bine venită. mai ales azi, când tot nechematul trage la îndoială că noi, Românii, am fi viță de a lui Traian. În această „Povestea a Neamului“ dr. Tufan arată luminos și cu pricepere: obârșia, înghetarea încreștarea și dăinui-

rea neamului românesc până azi pe plaiurile ce le stăpânim.

Apoi, „Povestea Neamului“ mai are o vrednicie. E scrisă așa de însuflețit încât însuflețește și pe alții, stârnind în sufletul lor simțăminte de înfocată român și apărător nelăfocat al hotarelor noastre.

O recomandăm din suflet cetitorilor noștri, ca să se răspândească prin satele noastre. Pentru teatru la sate e minunată și tare folositoare. În Lugoj, de pildă, a jucat-o Școala Normală de fete cu nespun de mare succes. (dragu).

Cât se cheltuiește pentru arme

Dela 1934 până la 1938 s'au cheltuit pe întreg rotogolul pământului 33 miliarde dolari pentru arme și pregătiri de război. Dacă socotim că un dolar e cam 150 Lei, vom afla că în acest timp s'au cheltuit pentru pregătiri de război nu mai puțin de 4950 miliarde Lei. Nu uitați că un miliard face una mie de milioane, iară un milion una mie de mil. — Dacă s'ar fi cheltuit acești bani pe împietrirea drumurilor ori pe locuințe, n'ar exista nici un singur drum de hotar din lumea întreagă nepietruit și nici un locuitor al pământului fără de casă proprie. Și cu toate acestea, lumea se înarmează.

Suciu Ștefan Baia Mare. Abonamentul este achitat și pe 1941 lei 130.

Flușer Coloman Băla. Am primit suma de 500 lei și mai aveți restanță lei 970.

Fehér Albu Gheorghe Jib. Suma trimisă am trecut-o la restanța anului 1937, mai aveți de achitat pe 1938 lei 150.

Carolina Bereș. Suma este pe 1938, nu pe 1939 cum ați scris.

Am primit următoarele sume: Fodor Mihailă 265, Bărsan Ioan 100, Ștefan Ioan 100, Manișor Augustin 60, Rinea Ioan protopop 28, Stoian Ioan 266, Bogdan Ioan protopop 200, Oaidu Ioan 238, Pop Virgil protopop 120, Cioba Augustin preot 836, Romanese Nicolae 89, Anton M. Anti (Melușiu) 150, Cucerzan Romul 150, Dr. Eugen Sâmpetrecanu 150, Măreș Nicolae 600, Sora Nicolae 150, Petelean Teodor 300, Ioanette I. preot 170, Maier Traian preot 140, Vasile Toma 140, Vrajă Gheorghe 120, Pepene Nicolae preot 550, Neamțiu Oct. preot 340, Parohia unită Gurba 265, Micle Ioan I. Gh. 200, Rusu Dtru 150, Morariu Ieronim 164, Tătar Susana 164 Văd. Ana Pop 150, Of. paroh. Nevrincea 150, Filip Ana 75, Biserica unită Sîndrești 150, Scridon Ionel I. Gh. 75, Hentescu Simion 75, Măreșan Ioan 200, Văd. Alicu Iuliana 80, Botoș Petre Is. 150, Brad Ștefan 150, Istan Anița 200, Lelușiu Damaschin 38, Sărătean Petru 75, Oica Sabin 212, Stanciu Vichentie tuca 150, Nișiu Gheorghe 150, Sfeteu Gheorghe 150, Pop Alexandru 150, Pop Alexandru preot 750, Albini V. Iuliu 150, Ieron Ioan 200, Neamțiu Filofteiu 409, Of. par. Folia 150, Sabău Ignățiu 170, Lazar Iosif 300, Ignat Anton Mărt 206, Bulai Joja și Giurgi Petre 225, Of. par. Pădureni 800, Pop Ioan 75, Popa Vasile 75, Sârbu Maoise 150, Morar Cornel 75, Titu Liviu Cernea 262, Ștefău Petru 180, Cerghit Dănilă 360, Câmpănu Ioan 75, Chioreanu Ștefan 150, Dangulea Zaharie 100, Lucaciu A. Mihaiu 89, Rașca Emil 150, Sas Flore 200, Hopârteanu L. Iulia 150, Feșnic Zaharie 205, Busoiu Aurel 340, Gherman Elena 150.

Pereni Iuliu 314, Parohia unită Bădăcini 150, Ciogariu Gheorghe 210, Lungu Teodor 510, Moise Gavrilă 174, Borșa Teodor 150, Crișan Lucreția Inv. 750, Bereș Iosif 150, Of. par. Rebrîșoara 300, Curator. Bisericii Păncișoara 150, Dr. Bran Eugen 162, Anca Nicolae 200, Of. par. Bistrița 350, Iepure Ioan prof. 150, Cioloca Simion și Cioloca Augustin 300, Podina Gheorghe 162, Tătar Vasile 500, Asoc. Minieră pe Cuxe Zlatna 460, Of. par. Ticvanul Mare 140, Radu Miron 30, Nistor Gligor 70, Irimie Simion 276, Talpoșiu Floare 100, Of. par. Bănișor 360, Fizeța Ioan 1390, Munteanu Ioan 120, Todea Grigorie 150, Opreșiu Dumitru Paladie 75, Filip Ioan 50, Organizaț. Națion. Cîșud 150, Șerban Aurel 150, Pop Iuliu Inv. 75, Suciu Nicolae 150, Bucur Maria văd. de inv. 75.

Tipografia Samuilăscu Teologie gr.-cat. Blaj

150, Florea Aurelia n. Suciu 50, Dr. Suciu Coriolan dir. 300, Mesaroșiu Susana văd. de inv. 150, Mihalca Elena văd. 150, Mureșianu Iosif preot 150, Of. paroh. Simand 100, Pop Alexandru 100, Ignat Maria soție de inv. 150, Poșta Ioan Gogu 50, Bărbat Gheorghe 110, Muntean Petru preot 150, Dârlea Floreanu 300, Curta Chirilă preot penz. 150, Colceri Ioan 75, Deheleanu Petru 150, Colceriu Gligorie I. Ioan 40, Mociran Alexandru preot 599, Traian Ioan protopop. 328, O'teanu Ioan preot 540, Libr. N. Cloșan 204, Bucea Nicolae preot 340, Vărgă Andrei premil. 150, Of. par. Giulești 140, Libr. Reghin 488, Bărtiri Leotin 140, Oprea Teodor preot 600, Alfred Lutu preot 403, Hopârteanu Vasile preot 150, Mărghițaș Alexandru 200, Nicoliciu Dtru 300, Iepure Ioan I. Petru 545, Sâmpălean Gregoriu 200, Corlăciu Ioan Poliță 37, Garga Ionică 150, Ilie Ivan 150, Internatul „Pavel“ Beiuș 210, Lincariu Traian preot 150, Nistor Valeriu 100, Boar Constantin Ift 150, Urian George 150, Șermășan Teodor preot 150, Kusu Ciprian 150, Burian Ioan I. Ioan Mațeuș 225, Burian Petre I. Iacob 100, Of. par. unit Ghirolt 150, Socol Victor preot 150, Of. par. Sărmaș 520, Toderica George 75, Spornic Aurel 150, Crișan Vasile 200, Orban Sever 200, Dreghiciu Dionisiu 150, Marian Teodor I. Ioan 155, Hîdeș Ioan 150, Cerghizan Alexandru 300, Dogar Iacob 1333, Muntean Ștefan 150, Barb Alexă 150, Curta Traian 150, Mărza Ioan I. Vasile 150, Man Aurel 150, Of. par. Scorei 500, Halmaghi Dionisiu Tămaș 150, Căpușan Ionel 100, Iubaș Aurel preot 200, Râșniță Augustin preot 600, Cucerzan Nicolae preot 12, Of. parohial Catatea de Baltă 300.

Șandor Petru Bere 200, Oprea Ioan I. Nicodim 100, Popa Iuliu preot 150, Curatoratul biser. Dej 150, Of. par. Șeușa 120, Cozma Gheorghe 150, Rachieriu Nicolae 150, Cădea Const. 38, Medveșan Ștefan preot 440, Crișan Iacob 150, Crișan Zaharie I. Ionuț 150, Gorcea Teodor 100, Costea Gavrilă 100, Crișan Gheorghe 50, Cișmașiu Romul preot 224, Costea Avisalon preot 1580, Mihalca Anița 16, Ciocășel Mihai, 164, Zoica Iro-nim 200, Mărza Ghiță 150, Coanta Traian 300, Suciu Nicolae 150, Trițianu Vasile I. Iacob 250, Pop Ioan 164, Giurgiuman Adam 150, Coman Gregoriu 178, Dumbrava Victor 150, Iacob Gh. Petru 200, Mărginean Vasile 75, Terac Simion 150, Man Ilie preot 150, Pantilimon Ioan 150, Cioba Augustin preot 1200, Costea Ioan Nucu 400, Asoc. Minieră pe Cuxe Zlatna 6300.

Crescătorii și prășitorii de animale

„VITAKALK“

Vitamina—Calcium—Fosfor
cu vitamina D-ANTIRACHITICA în cea mai
eficace formă

60 la sută Cloramidonat de Calciu 21 la sută Drojdie uscată iradiată cu raze ultraviolete, 17 la sută Fosfat acid de Calciu, 2 la sută Amidonat de fosfor
COMPOZIȚIA Pe lângă aceste substanțe ușor asimilabile de calciu, fosfor, vitaminele A și B, conține încă: Vitamina D-antirachitică, care contribuie la asimilarea completă a furajului.

E un produs nou „German“ care asigură o creștere sănătoasă animalelor mici, iar celor mari le dă o întărire uimitoare. Iar organismul lor rezistă contra tuturor boalelor infecțioase.

„VITAKALK“

Ajută vitelor de lapte a căror producție se va majora surprinzător, iar laptele mai substanțios după a 6 a zi de întrebuințare.

O primă încercare va dovedi eficacitatea acestui produs pentru întărirea, dezvoltarea și îngrășarea animalelor în general: bovine, vițel, cai, mânji, porci, purcei, oi, capre, miei, iepuri, câini, iepuri, și chiar la păsări.

Modul de întrebuințare este foarte economic și practic.

„VITAKALK“

Poate fi comandat prin o carte poștală contra ramburs; 2 kgr. Lei 400 sau 3 kg. Lei 580 numai prin administrația ziarului nostru Nr. 1453 (4-4)